

Інтеграція української енергетичної системи до ENTSO-E: можливості та завдання

ПІДПИСАННЯ УГОДИ

28 червня 2017 року в Брюсселі ДП «НЕК «Укренерго» підписало Угоду про умови майбутнього приєднання української енергетичної системи до енергетичної системи континентальної Європи ENTSO-E.

Документ набув чинності **7 липня 2017 року**.

На сьогодні Угоду схвалили 28 європейських системних операторів Регіональної Групи ENTSO-E «Континентальна Європа».

Зазначена Угода створює **чіткі інституційні та правові можливості** для майбутньої синхронізації української енергосистеми з ENTSO-E.

Вперше за майже 11-річну історію спроб Україні вдалося чітко зафіксувати курс країни щодо інтеграції українського енергетичного сектору до європейського.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ УГОДА?

Угода про умови майбутнього приєднання української енергетичної системи до ENTSO-E містить перелік зобов'язань української сторони, дедлайни та конкретні механізми моніторингу з боку ENTSO-E.

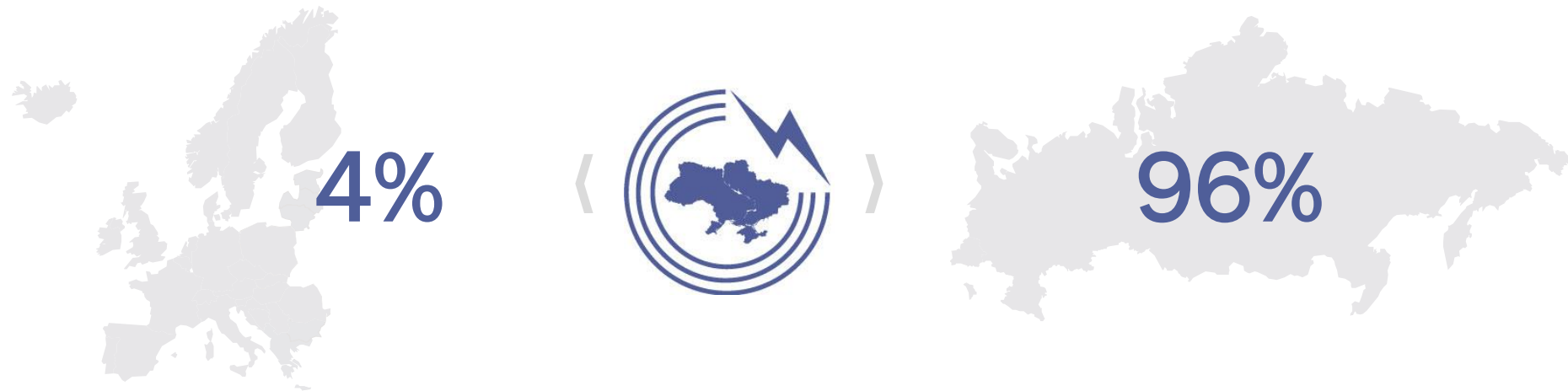
Документ також включає Каталог вимог, безумовне виконання яких є обов'язковим для можливості приєднання ОЕС України до ENTSO-E, перелік необхідних додаткових досліджень та Дорожню карту.

Угода зобов'язує Укренерго реалізувати технічні положення, що містяться в Каталозі заходів, провести низку досліджень, а також перевірити ізольований режим роботи інтегрованої енергетичної системи.

Кінцевий термін виконання Каталогу заходів - **липень 2022 року**. Далі необхідно здійснити роботу в ізольованому режимі (тобто фізично відокремленому від РФ).

У разі успішної роботи ОЕС України в ізольованому режимі, ENTSO-E зобов'язане розглянути питання щодо синхронної роботи з українською енергосистемою

ЧОМУ НИНІШНЯ СИТУАЦІЯ ПОТРЕБУЄ ЗМІН?

Об'єднана енергетична система України технологічно пов'язана та працює паралельно з енергетичними системами Росії, Білорусі та Молдови.

Це означає, що енергосистеми цих країн працюють у спільному режимі роботи, частота в мережі однакова, а фактичне регулювання об'єднаної системи здійснює Росія як власник найбільших генеруючих потужностей.

Єдиний спосіб змінити це - повністю синхронізувати українську енергетичну систему з європейською енергетичною мережею ENTSO-E та відокремити її від паралельної роботи з енергетичними системами Росії та Білорусі.

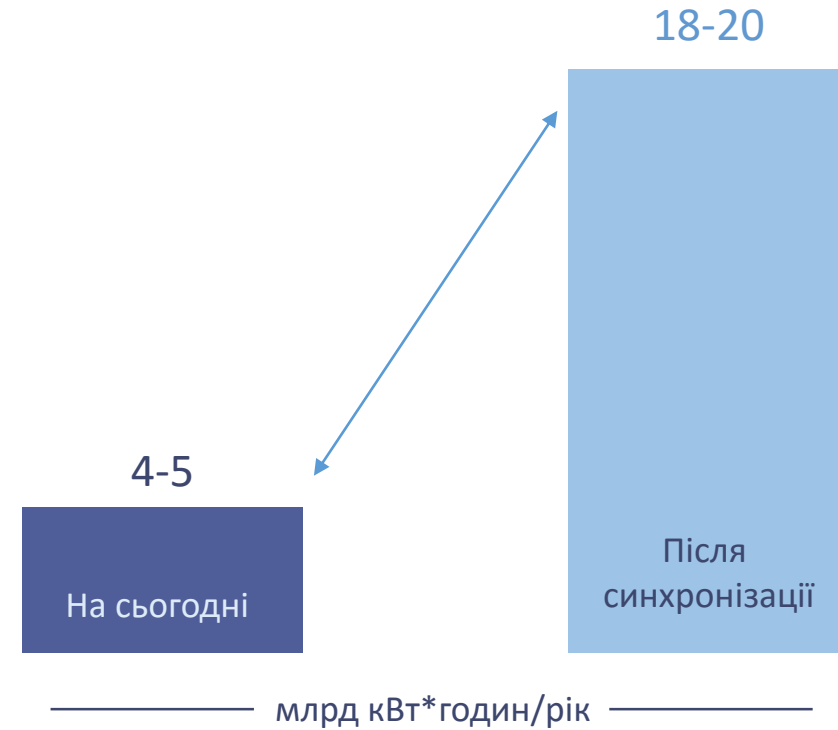
ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ? БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТ

- Технологічно синхронізація з ENTSO-E суттєво посилить стійкість енергетичної системи України та зведе до мінімуму залежність від стабільності постачання вугілля на теплові блоки в Україні.
- Україна матиме можливість отримувати аварійну допомогу від енергосистем країн, що входять до ENTSO-E, на зрозумілих комерційній та конкурентній основах.
- Загальний технологічний рівень експлуатації енергосистеми та рівень безпеки постачання збільшиться через високі вимоги ENTSO-E щодо підготовки до синхронізації.

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ? ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Паралельний режим з ENTSO-E дасть можливість наростити обсяг торгівлі електроенергією з країнами ЄС за рахунок більш ефективного використання наявних виробничих потужностей (в тому числі АЕС).

Прогноз обсягу торгівлі е/е з країнами Європи

ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ?

ЗАХИСТ СПОЖИВАЧА

Синхронізація України до ENTSO-E принесе із собою європейські норми захисту прав споживачів електроенергії та якості послуг.

Ключовий елемент вільного ринку – забезпечення споживача правом вибору – можливий лише за умови інтеграції до ENTSO-E

Об'єднання ринків з іншими країнами дозволить суттєво знизити вартість електричної енергії. Європейська практика лібералізації ринків електроенергії демонструє тенденцію до зниження цін (країни Балтії).

Український бізнес, зокрема, промисловість за рахунок очікуваного зниження ціни на електроенергію стане більш конкурентоздатним на внутрішньому та зовнішніх ринках

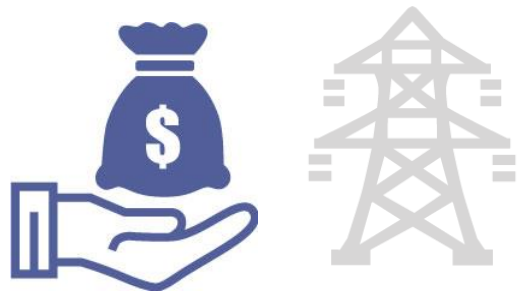

Оцінка зміни ціни на електроенергію на ринку «на добу наперед» (day-ahead market) після синхронізації з ENTSO-E

- 25-30%

Без синхронізації з ENTSO-E нова модель ринку електроенергії може не запрацювати через високу ймовірність впливу сьогоднішніх монополістів на конкуренцію з метою утримання своїх монопольних надприбутків

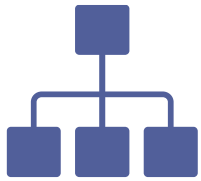
ЩО ДАСТЬ СИНХРОНІЗАЦІЯ? ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ

- Можливість вільної торгівлі між Україною та країнами ENTSO-E автоматично збільшить інвестиційну привабливість енергетичного сектору України.
- Це створить підґрунтя для зменшення залежності споживача від постачальників-монополістів та відкриє нові можливості для внутрішніх інвесторів та потенційних інвесторів з-за кордону.

КЛЮЧОВІ РИЗИКИ

ВНУТРІШНІ РИЗИКИ:

Відсутність належної координації

виконання Угоди вимагає скоординованої роботи усіх учасників ринку щодо виконання конкретних кроків з модернізації відповідно до правил ENTSO-E

Брак фінансування

значна робота повинна бути проведена щодо модернізації енергоблоків генеруючих компаній. Відповідні заходи повинні бути профінансовані учасниками ринку (близько 10 млрд грн)

Протистояння монополій

активно протидіяти синхронізації з ENTSO-E можуть і провідні гравці ринку, які не зацікавлені в демонополізації ринку електричної енергії

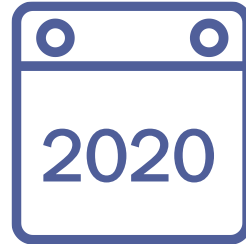
ЗОВНІШНІ РИЗИКИ:

ФАКТОР РОСІЇ ТА МОЛДОВИ

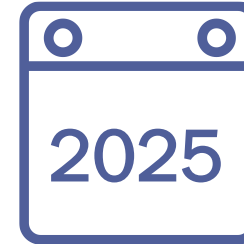
ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ ДО 2035 РОКУ

Нова Енергетична стратегія “Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність”- документ, який окреслює стратегічні орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу України на період до 2035 року, схвалений Урядом 18 серпня 2017 р.

До 2020 року - виконання більшої частини заходів з інтеграції ОЕС України до ENTSO-E

До 2025 року - інтеграція української енергосистеми із зоною континентальної Європи ENTSO-E в режимі експлуатації

ЩО НЕОБХІДНО

- Скоординована дія усіх стейкхолдерів на ринку - “one-voice policy”.
- Підтримка процесу синхронізації з боку керівництва держави.
- Виконання каталогу заходів та вимог щодо синхронізації з ENTSO-E повинно бути ключовим пріоритетом державної політики.
- Належне фінансування.

Для координації роботи та процесів, пов'язаних із синхронізацією України з енергетичною системою ENTSO-E, ДП «НЕК «Укренерго» пропонує :

- визначити на рівні Парламенту ключові завдання щодо інтеграції до ENTSO-E
- провести окреме засідання РНБОУ
- створити Координаційний центр при Кабінеті Міністрів України.

УКРЕНЕРГО

Державне підприємство | Національна енергетична компанія

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !